

בש"פ 6641/17 - מדינת ישראל נגד מוטי אזולאי

בבית המשפט העליון

בש"פ 6641/17

כבוד השופט י' דנציגר
מדינת ישראל

לפני:
המבקשת:

נ ג ד

מוטי אזולאי

המשיב:

בקשה להארכת מעצר באיזוק אלקטרוני מעבר ל-18
חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות
אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996

בשם המבקשת: עו"ד מורן פולמן

בשם המשיב: עו"ד איתן און

החלטה

בקשה להארכת מעצר ראשונה באיזוק אלקטרוני מעבר ל-18 חודשים לפי סעיף 62 לחוק סדר הדין הפלילי (סמכויות אכיפה - מעצרים), התשנ"ו-1996 (להלן: חוק המעצרים), החל מיום 2.9.2017 ולמשך תשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 6755-06-16 בבית המשפט המחוזי מרכז-לוד, לפי המוקדם.

רקע

1. ביום 2.6.2016 הוגש לבית המשפט המחוזי כתב אישום המייחס למשיב עבירות של קשירת קשר לפשע וייבוא סם מסוכן בצוותא. על פי האמור בכתב האישום, קשר המשיב קשר לייבוא סמים יחד עם שני בני זוג ואחרים שזהותם אינה ידועה למאשימה. במסגרת הקשר הוחלט כי יועברו מהולנד חבילות המכילות סמים מסוכנים וישלחו לכתובות של בני הזוג. כתב האישום מתאר שני מקרים שבהם נשלחו חבילות סמים ואחד מבני הזוג אסף אותן מהדואר עבור המשיב.

2. בד בבד עם הגשת כתב האישום, הגישה המבקשת בקשה למעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו. בית המשפט המחוזי הורה על מעצרו של המשיב עד להחלטה אחרת, על מנת לאפשר לבא כוח המשיב לצלם וללמוד את החומר. בשלב מאוחר יותר התנגד בא כוח המשיב לקיומה של תשתית ראייתית והצדדים טענו לעניין זה. בנוסף, בית המשפט הורה לערוך תסקיר אודות המשיב.
3. בהחלטה מיום 17.7.2016 קבע בית המשפט המחוזי כי לא קיימת תשתית ראייתית לכאורית בנוגע לחבילת הסמים הראשונה. לעומת זאת, נקבע כי קיימות ראיות לכאורה לגבי מעורבותו של המשיב בקשירת הקשר לגבי החבילה השנייה ויבואה ארצה. אולם, נקבע כי קיים כרסום מסוים בכל הנוגע למידת מעורבותו של המשיב. כן נשקלו שיקולים נוספים כגון: חזקת המסוכנות הסטטוטורית; העובדה שאחד מבני הזוג היה המעורב הדומיננטי; פער הזמן בין מעצרו של בני הזוג לעומת מועד יציאתו של המשיב את הארץ; והעובדה שהעבירות בוצעו לכאורה בעיצומם של הליכים פליליים אחרים המתנהלים נגד המשיב (גם הם בנושאי סמים).
4. ביום 1.8.2016 קבע בית המשפט המחוזי כי אין מקום לשקול חלופת מעצר טיפולית בשלב זה, לאור עמדת שירות המבחן, אולם הורה על עריכת תסקיר משלים לצורך בחינת אפשרות להמשך מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני. תסקיר שירות המבחן בהקשר זה היה חיובי, ובית המשפט אף הוא התרשם מהמפקחים המוצעים. נוכח זאת, הורה בית המשפט ביום 22.8.2016 על המשך מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני, בכפוף לחוות דעת של יחידת הפיקוח האלקטרוני. כן הושתו תנאים נוספים והוצא צו עיכוב יציאה מהארץ. ביום 31.8.2016, לאחר קבלת חוות דעת מטעם היחידה לפיקוח אלקטרוני, הורה בית המשפט על המשך מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני.
5. בשלב מאוחר יותר, ובעקבות בקשות שהוגשו לעיון חוזר, המליץ שירות המבחן לקבל את הבקשה לשינוי מקום המעצר. ביום 8.1.2017 קבע בית המשפט כי מקום מעצרו של המשיב יועתק. כמו כן, ואף זאת בהמלצת שירות המבחן, התיר בית המשפט למשיב לצאת מכתובת מעצרו שלוש פעמים בשבוע, למשך שלוש שעות וחצי, לצורך התאוררות וקידום פנייה למסגרת טיפולית. בנוסף, הושת על המשיב צו פיקוח למשך שלושה חודשים.
6. המשיב ביקש לפתוח לו חלונות לצורך ביצוע עבודות שירות אולם בעקבות היעדר התייצבותו ליחידה לטיפול בהתמכרויות והתרשמות שלילית של שירות המבחן, משך את בקשתו, אך בד בבד ביקש להרחיב את חלונות ההתאוררות. בית המשפט הורה על פתיחת חלונות התאוררות נוספים. בהחלטה מיום 22.8.2017 אף הרחיב את חלונות ההתאוררות בשעה נוספת.
7. ביום 4.1.2017 הורשע שי (אחד מבני הזוג) בעקבות הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן ונידון ל-48 חודשי מאסר. ביום 7.5.2017 בוטלו כליל התנאים המגבילים שהושתו על עדי (בת הזוג הנוספת).
8. אשר להליך העיקרי; ביום 2.6.2017 בוצעה הקראה פורמאלית של כתב האישום. המענה לכתב האישום נדחה מספר פעמים לצורך הסדרת הייצוג ולצורך הידברות בין הצדדים. כמו כן התנהלו מספר ישיבות גישור בין הצדדים. הדיון במענה נדחה מספר פעמים נוספות, הן בשל היעדרות השופטת; הן בשל בקשות הסנגור. בסופו של דבר, ביום 26.6.2017 ניתן מענה לכתב האישום. ביום 12.7.2017 ניתנה כפירה מפורטת לאישום ובא כוח המשיב הודיע כי הוא מוותר על שמיעתם של חמישה עדים. נקבעו ארבע מועדים לשמיעת הוכחות לימים: 3, 4, 15 ו-18 בינואר 2018. יצוין, כי מועד נוסף שהוצע על ידי בית המשפט ליום 28.9.2017 לא נקבע שכן זה לא התאים לבא כוחו הנוסף של המשיב

(עו"ד משה יוחאי).

טענות הצדדים

9. המבקשת - באמצעות באת כוחה עו"ד מורן פולמן - טוענת כי מסוכנותו של המשיב נלמדת מהמעשים המיוחסים לו ונסיבות ביצועם. חומרה יתרה יש לראות בכך שהמשיב ביצע את מעשיו זמן קצר לאחר שהורשע בהחזקת סם שלא לשימוש עצמי ובהחזקת נכס החשוד כגנוב ובעת המתין לטיעונים לעונש. מסוכנותו של המשיב אף עולה מתסקירי שירות המבחן שנערכו בעניינו. מהתסקירים עולה כי המשיב נעדר תובנה ביחס להתמכרותו ונעדר מוטיבציה לטיפול וקיים חשש כי הרצון שביטא בפני שירות המבחן להשתלב בטיפול נאמר מן השפה לחוץ על-מנת לזכות בהקלות בתנאי מעצרו. המשיב אף הודה בפני שירות המבחן כי הוא ממשיך לצרוך סמים מסוג חשיש בעת מעצרו באיזוק אלקטרוני. לפיכך, העריך שירות המבחן כי אין אינדיקציה להפחתה במסוכנותו.

10. לעמדת המבקשת, הקלה נוספת בתנאי מעצרו של המשיב תפגע באיזון שיצר בית המשפט בין מסוכנותו של המשיב ועילת המעצר ובין חולשה מסוימת בתשתית הראייתית. דיון בבקשה נוספת של המשיב להרחבת חלונות ההתאווורות קבוע ליום 14.9.2017, לאחר קבלת תסקיר משלים נוסף.

11. עוד טוענת המבקשת, כי הימשכות ההליכים בתיק העיקרי נובעת בחלקה הארי מבקשות דחייה רבות מטעם ההגנה, עקב הסדרת ייצוגו של המשיב והרצון למיצוי הליכי המעצר וכן מיצוי הידברות עם המבקשת. אמנם המשפט לא יחל במסגרת הארכת המעצר המבוקשת, אך יומנו של בית המשפט לא איפשר לקבוע מועדים מוקדמים יותר כפי שהמבקשת ביקשה. יש לקוות כי מעת שתחל שמיעת ההוכחות יתקדם משפטו של המשיב בקצב משביע רצון.

12. המשיב - באמצעות בא כוחו עו"ד איתן און - טוען כי נקודת האיזון שקבע בית המשפט בין עוצמת הראיות הלכאוריות לבין שאלת חירותו של המשיב במהלך ניהול המשפט, הייתה נכונה לפני שנה. כיום, עם חלוף הזמן, נקודת האיזון השתנתה. המשיב הוכיח שניתן לסמוך עליו וכי הוא מקפיד על התנאים המגבילים. לאחר תקופה כה ארוכה, ניתן להקל בתנאי השחרור של המשיב. בא כוח המשיב כפר עוד בטענת המבקשת לפיה התמשכות ההליכים נבעה מהסדרת הייצוג, שכן לטענתו מה שהביא להתמשכות ההליך הייתה הידברות בדרך של גישור, שלא צלח. לדבריו, קשה להפנות אצבע מאשימה למי מהצדדים בעניין זה. עוד הוסיף המשיב, כי קיים קושי ראייתי בתיק, אשר מצדיק אף הוא את ההקלה בתנאי השחרור.

13. במענה, טענה באת כוח המבקשת כי אמנם בית המשפט קמא קבע שלא ברורה מידת המעורבות של המשיב (קביעה זו הובילה לכך שהמשיב עצור באיזוק אלקטרוני, חרף העובדה שבעבירות סמים דרך המלך היא מעצר מלא), אולם לא היה ספק לגבי עצם מעורבותו בקשירת הקשר לייבוא חבילת הסם השנייה. עוד הוסיפה המבקשת, כי אדם שמודה בפני שירות המבחן שצורך חשיש בזמן מעצר באיזוק אלקטרוני אינו יכול לטעון כי הוא מקפיד על התנאים המגבילים, ורק מטעם זה ניתן היה להורות על מעצר מלא.

דיון והכרעה

14. בבואו לדון בבקשה להארכת מעצר לפי סעיף 62 לחוק המעצרים, על בית המשפט לאזן בין האינטרסים הנוגדים של חזקת החפות והזכות לחירות של הנאשם מול מידת המסוכנות הנשקפת ממנו אם ישוחרר, תוך התחשבות בקצב התנהלות המשפט ובעוצמת עילות המעצר הסטטוטוריות המתקיימות במקרה הנדון [בש"פ 5418/16 מדינת ישראל נ' אבו זעילה, פסקה 8 (19.7.2016); בש"פ 2394/17 מדינת ישראל נ' אברג'יל, פסקה 6 (27.3.2017); בש"פ 6045/17 מדינת ישראל נ' פישר, פסקה 5 (8.8.2017)].

15. במקרה דנן, מיוחסות למשיב עבירות סמים, המקימות עילת מעצר סטטוטורית. מכיוון שבית המשפט המחוזי התרשם שקיים כרסום מסוים בחומר הראיות (ולגבי אחת מחבילות הסמים אף למעלה מכך), החליט לסטות מהכלל ולהורות על מעצרו של המשיב באיזוק אלקטרוני, חלף מעצר מלא. אמנם, המשיב נמצא תקופה ארוכה במעצר באיזוק אלקטרוני וככלל עמד בתנאים שהוטלו עליו. עם זאת, אין להתעלם מהעובדה ששירות המבחן התרשם באופן שלילי מרצונו לטפל בהתמכרותו לסמים (והוא עצמו מודה שעודנו עושה שימוש כאמור, גם בתקופת המעצר) וכן מהעובדה שהעבירות המיוחסות לו בכתב האישום הנוכחי בוצעו בעת שהמתין לגזירת דינו בתיק אחר שבו הורשע בעבירות סמים. הדבר מלמד על כך שבכל זאת נשקפת מהמשיב מסוכנות בדמות חשש לביצוע עבירות סמים נוספות אם ישוחרר. לדידי, די בכך כדי להיעתר לבקשה להארכת המעצר בשלב זה. יצוין, כי בית המשפט המחוזי עשה עם המשיב חסד רב ואיפשר לו חלונות התאוררות מרובים: בימים א, ג, ה בשבוע בין השעות 7:30 ל-12:00; בימים ב, ד בשבוע בין השעות 14:00 ל-18:00 וביום שבת בין השעות 7:30 ל-11:00; וכל זאת, לצרכי התאוררות ותפילה. יצוין כי החלטות אלה, על פניו, מרחיבות מאוד את המגמה המצמצמת בפתיחת "חלונות התאוררות" כפי שנקבעה בפסיקתו של בית משפט זה [ראו למשל: בש"פ 6815/16 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 8 (13.9.2016); בש"פ 77/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (11.1.2017); בש"פ 6646/17 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 3 (29.8.2017)]. לכך יש להוסיף כי אמור להתקיים בקרוב דיון בבקשה נוספת לעיון חוזר שהגיש המשיב, וזאת לאחר שיתקבל תסקיר מעודכן. בנסיבות אלה, איני רואה מקום להקל בצורה נוספת על תנאי מעצרו של המשיב. אוסיף, כי אכן קצב התנהלות המשפט אינו משביע רצון. כאמור, המבקשת ניסתה לתלות את מרבית האשם להתמשכות ההליך עד כה במשיב אולם איני סבור כי מדובר במקרה מובהק שבו האשם רובץ לפתחו של צד זה או אחר. מכל מקום, התוצאה היא כי מועדי ההוכחות שנקבעו רחוקים ואינם צפויים להישמע במהלך תקופת ההארכה הנוכחית. בנסיבות אלה, טוב יעשו הצדדים אם יפנו בבקשה משותפת לבית המשפט קמא להקדמת מועדי ההוכחות - ולו בחלקם - ככל שיומנו של בית המשפט יאפשר זאת.

16. סוף דבר, הבקשה מתקבלת. אני מאריך את מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני מיום 2.9.2017 בתשעים ימים או עד למתן פסק דין בת"פ 6755-06-16, לפי המוקדם. יובהר כי חלונות ההתאוררות שנקבעו בהחלטותיו של בית המשפט המחוזי נותרים בעינם.

ניתנה היום, כ' באלול התשע"ז (11.9.2017).

ש ו פ ט